

Ny kunskap och kontakt

Att leda studiecirklar med asylsökande

STUDIEFÖRBUNDE
NS

Studiematerial 2016

© Studieförbunden

Studieförbundens material 2016:6

Projektledare: Kerstin Mikaelsson

Text: Hetty Rooth

Grafisk form: Petra Lundin

www.studieforbunden.se

INTRODUKTION

.....

Ny kunskap och kontakt

.....

Ett material för cirkelledare i svenska och samhälle

Sedan hösten 2015 har studieförbunden haft regeringsuppdrag att bedriva folkbildningsverksamhet med asylsökande. Målet är att studiecirkel ska bidra till kunskaper i svenska, bidra till att skapa meningsfull väntan och på sikt underlätta etablering i det svenska samhället. Studieförbundens verksamhet med asylsökande har varit framgångsrik. Mångfalden av studiecirkel och det stora engagemanget från ideella organisationer och privatpersoner har gjort det möjligt att genomföra verksamhet runt omkring i hela landet. Behovet av ledare som kan leda studiecirkel med asylsökande är fortsatt stort i dag.

Studiecirkel utifrån det här studiecirkelmaterialet ska stödja ledare i dess uppdrag och roll i verksamhet med asylsökande. Det här ett studieförbundsgemensamt studiematerial för personer som har eller ska leda studiecirkel med asylsökande. Materialet riktar sig direkt till studiecirkelledare.

Materialet är fritt att använda i studiecirkel inom samtliga studieförbund. Avsändaren är branchorganisationen Studieförbunden som producerat det på uppdrag av de tio studieförbunden: ABF, Bilda, Folkuniversitetet, Ibn Rushd, Kulturens Bildningsverksamhet, NBV, Medborgarskolan, Sensus, Studieförbundet och Studieförbundet Vuxenskolan.

Cirkelns utformning

- Cirkeln består av tre träffar med tre olika teman i vardera.
- Det finns ett fyrsidigt material för varje träff, som kan användas av både ledare och deltagare. Varje material inleds med en kort information om träffens innehåll och ett film- eller lästips som kan användas som första inspiration för träffen.
- Varje enskilt tema har en ämnesrubrik och förslag på två frågeställningar. Men arbeta fritt. Andra frågor än de angivna kan vara viktiga för gruppen.
- Materialet ska vara flexibelt. Det tredje temat vid varje träff har därför fem alternativa diskussionsfrågor. Ett sätt är att dela upp gruppen under en del av timmen, för att sedan avsluta med en gemensam diskussion.

- Varje träff har en referenslista för film- och lästips. De finns samlade i denna ledarhandledning. Det är bra om alla deltagare får tillgång till hela materialet före cirkelns start. Det ger möjlighet att läsa, lyssna och titta på film innan cirkeln börjar.

Studiecirkelns syfte

Ledare för studiecirkel med asylsökande har olika bakgrund, olika erfarenheter och olika förväntningar på sin uppgift som cirkelledare. Tanken med den här cirkeln är att ge ledarna tillfälle att fundera över sina egna förutsättningar, värderingar och förhållningssätt tillsammans med andra. Cirkeln är ett komplement till studieförbundens egna grundutbildningar för cirkelledare. Därför är den inte inriktad på allmänna metod- och pedagogikfrågor. Förhoppningen är att cirkeln inspirerar till tankar och samtal som kan skapa en bra grund för att leda cirkel och bidra till att underlätta livet för de asylsökande.

TRÄFF 1 Folkbildning

Föreningsmänniska, medmänniska och studiecirkelledare

Tema 1: Cirkelledarrollen, Tema 2: Cirkelns struktur,
Tema 3: Min styrka som cirkelledare

- a) Ämneskunskap b) Att hantera en grupp c) Lärstilar d) Föreningskunskap
e) Volontärarbete

1

TRÄFF 2 Bemötande

Vägledning och hållbarhet

Tema 1: Människor i kris, Tema 2: Nätverk, Tema 3: Deltagarfokus

- a) Flyktingkunskap b) Deltagarstyrt innehåll c) Cirkeldemokrati d) Villkoren
för jämställdhet e) Att ordna studiebesök

2

TRÄFF 3 Värderingar

Rättigheter och fördjupning

Tema 1: Människovärde, Tema 2: Rättigheter i teori och praktik,

Tema 3: Fördjupning

- a) Könroller, tradition och kultur b) Ensamkommande barns utsatthet
c) Organisations-, yttrande- och religionsfrihet d) Integration – för vem?
e) Språket som dörröppnare

3

Material

I referenslistan finns läs- och filmtips som det hänvisas till i de tre träffarna. Dessa referenser finns också i studiehandledningarna för träffarna. Dessutom finns förslag på annat material som kan vara ett bra underlag. Referenslistan kan gärna kompletteras med material som varje enskilt studieförbund tagit fram.

Studiebesök

Oavsett tidigare erfarenheter är det bra om gruppen tillsammans gör ett studiebesök på ett asylboende. Planera i så fall besöket i så god tid som möjligt: Diskutera igenom med gruppen vad som är viktigast med besöket. Om det inte går att genomföra besöket kanske ni kan bjuda in några asylsökande till cirkeln. Gör en uppföljning efteråt, gärna i direkt anslutning till besöket.

TRÄFF 1

Mellan hopp och förtvivlan, Erfarenheter och strategier i väntan på asyl, Rebecca Lennartsson. Asylmottagande i fokus. En skriftserie från NTG-asyl & integration Nr 4 | 2007. <http://www.temaasyl.se/Documents/NTG-dokument/Mellan%20hopp%20och%20of%C3%B6rtvivlan.pdf>

Förälder i det mångkulturella Sverige. Utmaningar och möjligheter (2011) Sonja Shere-fay.

Folkbildning med asylsökande, Studieförbunden

<http://studieforbunden.se/studieforbund/folkbildning-med-asylsokande/>

Folkbildning med asylsökande – Studieförbundens särskilda insatser 2015, Rapport från Folkbildningsrådet.

<http://www.folkbildningsradet.se/globalassets/rapporter/regeringen/2016/folkbildning-med-asylsokande---studieforbundens-sarskilda-insatser-2015.pdf?epieditmode=true>

FILM: ”Släpp allt du gör och titta”, UNHCR, film. 2. 01 minuter

<https://www.youtube.com/watch?v=QM64BMSdnbw>

FILM: Varför pratar ingen pedagogik? 28:05 minuter (UR 2013)

<http://urskola.se/Produkter/175670-Svenska-till-varje-pris-debatt-Varfor-pratar-ingen-pedagogik>

FILM: En inkluderande och rättighetsbaserad pedagogik, 41:08 minuter, engelska. (UR 2016)

<http://urskola.se/Produkter/196584-UR-Samtiden-Nyanlandas-larande-En-inkluderande-och-rattighetsbaserad-pedagogik>

Se också:

www.urskola.se

www.folkbildning.net

TRÄFF 2

Flyktingbarometern, intervjustudie med asylsökande i 16 kommuner.

www.miklo.se/rapporter/miklo_flyktingbarometern_resultatkvant_20160621.pdf

Checklista för ett gott mottagande av asylsökande barn i familj, Rädda Barnen

<https://www.raddabarnen.se/Documents/vad-vi-gor/sverige/barn-pa-flykt/Checklista%20f%C3%B6r%20gott%20mottagande%20av%20asyls%C3%B6kande%20barn%20i%20familj.pdf>

Hjälptelefoner

0200-77 88 20 är numret till Rädda Barnens hjälptelefon. Hit kan nyanlända barn och unga ringa och få svar på sina frågor och stöd på arabiska, dari och engelska. Barnen kan vara anonyma och samtalet är gratis. Telefonlinjen är öppen varje dag 15-18.

020-786 786 är numret till Rädda Barnens anonyma föräldratelefon. www.rb.se

020-505050 är numret till Nationella kvinnofridslinjen. www.kvinnofridslinjen.se

Psykisk hälsa

Film: Ny satsning på asylsökande och nyanländas hälsa (hösten 2015) 1:42 minuter

<https://vimeo.com/142171653>

Uppdrag psykisk hälsa, SKL (material för bland annat ledare)

<http://www.uppdragpsykiskhalsa.se/halsaisverige>

Samhällsinformation

Om Sverige

Hemsida med länsstyrelsernas samlade information till nyanlända. Finns på arabiska, dari, engelska, franska, persiska, ryska, somaliska, spanska, svenska, tigrinja.

<http://www.informationsverige.se/Svenska/Samhalle/Sidor/Samh%C3%A4llsorientering.aspx>

Information från Sveriges Kommuner och landsting om t.ex. boende, hälsovård, skola.

<http://skl.se/integrationsocialomsorg/asylochflyktingmottagandeintegration.998.html>

Från ansökan till beslut. Migrationsverket.

Bildspel med korta texter: Vid gränsen; Söka asyl; Beslut om avvisning med omedelbar verkställighet; Prövningen; Migrationsverkets beslut; Överklagande; Domstolens beslut.

<http://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Asylregler/Fran-ansokan-till-beslut.html>

Mottagande av asylsökande. Migrationsverket.

Bildspel med korta texter: Välja boende; Mottagande av barn; Ekonomisk hjälp; Asylsökandes rätt till vård; Förvar; Efter beslut.

<http://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/For-dig-som-ar-vuxen-och-har-sokt-asyl/Bildspel.html?state=view&skip=2&sv.url=12.5e83388f141c129ba63a638>

Så fungerar det att söka asyl. Migrationsverket

Broschyr för asylsökande barn med familj. Den finns på albanska, arabiska, bosniska/kroatiska/serbiska, engelska, somaliska, svenska. På dari och tigrinska finns en liknande broschyr som riktar sig till ensamkommande flyktingbarn. I den svenska broschyren finns en förklarande ordlista som kan vara bra att ha.

<http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Fakta-om-migration/Informationsmaterial--blanketter.html>

Barn och unga

Tips till dig som möter barn som flytt till Sverige; Rädda Barnen. Fyra filmer, 3-6 minuter: Barns behov av trygghet; Barns behov av goda relationer; Att hantera svåra känslor; Psykologer berättar bland annat om vad ett trauma är.

<https://www.raddabarnen.se/vad-vi-gor/barn-pa-flykt/ankomsten-till-nytt-land/bemota-barn-pa-flykt/>

FN:s barnkonvention, UNICEF

<https://unicef.se/barnkonventionen>

Nätverket för barnkonventionen

<http://barnkonventionen.se/fns-konvention-for-barns-rattigheter/>

3

TRÄFF 3

Retorikmatchen i Almedalen 2016

<http://bloggar.ur.se/urpedagogerna/category/studieforbund-folkhogskola/>

Lagar och regelverk

Nya lagar 2016

<http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nya-lagar-2016.html>

Lagar och förordningar – ensamkommande barn och ungdomar

<http://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Om-ensamkommande-barn-och-ungdomar/Lagar-och-forordningar.html>

Mänskliga rättigheter

Mänskliga rättigheter. Regeringens webbplats.

<http://www.manskligarattigheter.se/sv/manskliga-rattigheter-i-sverige>

Vägen mot kvinnofrid (svt)

<http://www.svt.se/nyheter/vagen-mot-kvinnofrid>

FNs barnkonvention

UNICEF

<https://unicef.se/barnkonventionen>

Nätverket för barnkonventionen

<http://barnkonventionen.se/fns-konvention-for-barns-rattigheter/>

Ny kunskap och kontakt

Att leda studiecirklar med asylsökande

STUDIEFÖRBUNDE

Folkbildning

Föreningsmänniska, medmänniska och studiecirkelledare

.....

Ett material för cirkelledare i svenska och samhälle

Många olika offentliga och ideella organisationer samt privatpersoner samverkar i dag för att stödja flyktingar som söker asyl i Sverige. Som cirkelledare skapar du möten mellan människor som har betydelse. Under 2015 nådde studieförbunden drygt 60 000 asylsökande. Tillsammans med andra kan du hjälpa till att öppna dörren till Sverige. I folkbildningen finns en möjlighet till förändring.

INNEHÅLL

Tema 1: Cirkelledarrollen

Att vara cirkelledare för asylcirkel är en lärande resa på delvis okända vägar för alla inblandade. Utgångspunkten för det första temat är de gränsdragningsfrågor som alla cirkelledare för asylcirkel ställs inför. Var är möjligt för dig som cirkelledare att göra, och vad är önskvärt? Vilken är folkbildarnas speciella uppgift i asylprocessen?

Tema 2: Cirkelns struktur

Det andra temat tar upp praktiska möjligheter och svårighet med cirkel med asylsökande. Det kan handla om hur det går till att skapa kontakter, om tillgång till lokal, möjligheter till barnpassning och fika. Vilka förväntningar och krav ställs på deltagarna när det gäller närvaro och kontinuitet? Regelverk och rapporteringsfrågor kan vara bra att gå igenom den här timmen. Liksom hur det går att lösa språkfrågor och tolkbehov.

Tema 3: Min styrka som cirkelledare

I det tredje temat kan gruppen välja ett av fem ämnen som föreslås nedan – eller någonting annat. Inriktningen här är innehålls- och metodfrågor – ämneskunskap, gruppdynamik och lärostilar. Ett bra arbetssätt kan vara att arbeta i smågrupper halva tiden, för att sedan avsluta med en gemensam diskussion.

LÄSTIPS: Rapporten ”Mellan hopp och förtvivlan” samt Folkbildningsrådets riktlinjer för studiecirkel. (se referenslistan).

FILMTIPS: UNHCR har gjort flera korta dokumentärer om människors flykt från sina hem. Det är starka ögonblicksbilder som finns på Youtube, t.ex. ”Släpp allt du gör och titta”, 2. 01 minuter. <https://www.youtube.com/watch?v=QM64BMSdnbw>

INLEDNING Presentation av deltagarna. Berätta kort om varför du är med i cirkeln och vilka erfarenheter du bidrar med, t.ex. som folkbildare, organisationsmedlem, ideellt aktiv eller annat. Kort genomgång tillsammans, av cirkelns omfattning syfte och föreslagna teman.

Tema 1: Cirkelledarrollen

"Bland frågor folk hur jag har tid att vara cirkelledare. Men cirkelarna har gett mig mer tid, eftersom mötet med deltagarna har fyllt min tid med något viktigt. Jag har blivit rikare" (Cirkelledare våren 2016)

Tre ledord för cirkelledare kan vara "föreningsmänniska, medmänniska och studiecirkelledare". Fundera över i vilken ordning du skulle placera dem om du tänker på din egen roll som cirkelledare?

Vad är din uppgift som folkbildare? Vad är din uppgift som medmänniska? Vad är din uppgift som samhällsguide? Har du andra förslag på nyckelord?

Skiljer sig ditt uppdrag som cirkelledare från andra cirklar/deltagargrupper. Tycker du att det är mer gränser, eller att det kräver mer av dig som ledare än andra cirklar?

Hur viktigt är det för dig som cirkelledare att känna samhörighet med deltagarna?

Hur skapar du ett gemensamt demokratiskt förhållningssätt i cirkeln?

Tema 2: Cirkelns struktur

"Omkring 30 personer kom till den första cirkelträffen och vi har fortfarande efter några månader en kärngrupp på omkring 20. Totalt har 120 personer varit med i cirkeln någon gång sedan i höstas." (Cirkelledare på asylboende våren 2016)

Vilka är de realistiska förutsättningarna för att skapa bra studiecirkelverksamhet? Svaren på hur cirkelarna utvecklas och vad som kommer ut av dem går sällan att ge i förväg. Men i dag finns det mycket erfarenhet och kunskap. Diskutera praktiska möjligheter, svårigheter och lösningar.

Beskriv hur en idealcirkel skulle kunna se ut och fungera för din del. (alla bidrar)
Vad av detta tror du är a) realistiskt b) önskvärt c) tvunget?

Diskutera tillsammans eller i smågrupper.

Tema 3: Min styrka som cirkelledare

”Jag har ett stort musikintresse och har varit ideellt aktiv på asylboenden. Där insåg jag hur viktigt det är att människor får möjlighet att mötas. Jag minns särskilt en kväll som var fylld med sång. Svenska folksånger blandades med sånger från hela världen.” (Cirkelledare våren 2016).

Det sista temat har ett mer flexibelt innehåll. Kanske behövs det en fördjupning i helgrupp av de första timmarnas diskussioner. Utgå gärna från diskussionerna den första timmen om rollen som föreningsmänniska, medmänniska och studiecirkeledare. Alternativt finns här fem förslag på ämnesområden.

Förslag på ämnen:

- a) Ämneskunskap b) Att hantera en grupp c) Lärstilar d) Föreningskunskap
- e) Ideellt engagemang

Diskutera gärna i smågrupper först och avsluta i helgrupp.

Vilka egenskaper tycker du är viktigast hos en cirkelledare. På vilket sätt är du en bra cirkelledare?

Vad skulle du vilja utveckla?

LÄS- OCH LÄNK TIPS

Mellan hopp och förtvivlan, Erfarenheter och strategier i väntan på asyl, Rebecca Lennartsson. Asylmottagande i fokus. En skriftserie från NTG-asyl & integration Nr 4 | 2007.

<http://www.temaasyl.se/Documents/NTG-dokument/Mellan%20hopp%20och%20of%C3%B6rtvivlan.pdf>

Förälder i det mångkulturella Sverige. Utmaningar och möjligheter (2011) Sonja Sherefay.

Folkbildning med asylsökande, Studieförbunden

<http://studieforbunden.se/studieforbund/folkbildning-med-asylsokande/>

Folkbildning med asylsökande – Studieförbundens särskilda insatser (2015), Rapport från Folkbildningsrådet.

<http://www.folkbildningsradet.se//globalassets/rapporter/regeringen/2016/folkbildning-med-asylsokande---studieforbundens-sarskilda-insatser-2015.pdf?epieditmode=true>

FILM: ”Släpp allt du gör och titta”, UNHCR, film. 2. 01 minuter

<https://www.youtube.com/watch?v=QM64BMSdnbw>

FILM: Varför pratar ingen pedagogik? 28:05 minuter (UR 2013)

<http://urskola.se/Produkter/175670-Svenska-till-varje-pris-debatt-Varfor-pratar-ingen-pedagogik>

FILM: En inkluderande och rättighetsbaserad pedagogik, 41:08 minuter, engelska. (UR 2016)

<http://urskola.se/Produkter/196584-UR-Samtiden-Nyanlandas-larande-En-inkluderande-och-rattighetsbaserad-pedagogik>

Se också:

www.urskola.se

www.folkbildning.net

Ny kunskap och kontakt

Att leda studiecirklar med asylsökande

Bemötande

Vägledning och hållbarhet

.....

Ett material för cirkelledare i svenska och samhälle

Den andra träffen är inriktad på hur du som cirkelledare bemöter asylsökande i cirkeln. Folkbildningen samverkar i dag med andra aktörer för att bilda hållbara nätverk. Därför är det bra att fundera över var gränserna går för dig som cirkelledare. Hur hanterar du möten med människor i kris, både professionellt, solidariskt och medmänskligt?

INNEHÅLL

Tema 1: Människor i kris

Som cirkelledare för asyrcirklar kan du aldrig vara helt förberedd. Deltagarna bär på upplevelser som kan påverka dynamiken i cirkeln. Det kan därför verka svårt att hitta en balans mellan att vara professionell och medmänsklig. Att hjälpa till med kontakter, telefonnummer eller tolkhjälp kan vara ett bra stöd. Vissa människor kommer du närmare än andra. Men så är det alltid.

Tema 2: Nätverk

Det finns svensk forskning som visar att asylsökande snabbt kommer i kontakt med formella nätverk som myndigheter och hälsovård. Samtidigt är dessa kontakter inte särskilt hållbara över tid. Vänner, utvidgade familjer och etniska föreningar i Sverige har stor betydelse. Ditt bidrag som cirkelledare kan vara att visa på folkbildningens möjligheter.

Tema 3: Deltagarfokus

I det tredje temat kan gruppen välja ett av fem ämnesområden som föreslås här eller någonting annat. Ett förslag är att diskutera fakta i flyktingfrågan, det finns förslag på material i referenslistan. Vad deltagarstyrning betyder i asyrcirklar är en annan discussionsfråga. Det sista förslaget är hur studiebesök kan arrangeras för asyrcirklarna.

LÄSTIPS: Flyktingbarometern, intervjustudie med asylsökande i 16 kommuner.
www.miklo.se/rapporter/miklo_flyktingbarometern_resultatkvant_20160621.pdf

FILMTIPS: Möt Mustapha som är på flykt från Syrien (Unicef 2015) 2,54 minuter.
<https://www.youtube.com/watch?v=NFzQcioCDvU>

INLEDNING Uppföljning av första cirkelträffen. Vad har deltagarna funderat på sedan förra gången? Behöver diskussionen följas upp? Var det något som ni inte hann med? Gör en runda om tankar och frågor. Har ni inte tidigare diskuterat att göra ett studiebesök för gruppen, kan det vara bra att göra det nu.

Tema 1: Människor i kris

"Du är ingen medan du väntar, säger kvinnan och slår ut med händerna. Hon pratar länge om hur man som asylsökande saknar röst och plats i samhället". (Ur Mellan hopp och förtvivlan, 2007).

Diskutera vilken betydelse folkbildningen kan ha under väntetiden för människor som söker asyl. Vilka möjligheter finns och var går gränsen för vad du som cirkelledare kan utträtta?

Vad kan det betyda för cirkelns genomförande att deltagarna befinner sig i en livskris?

Vad kan/bör/kan inte/ du som cirkelledare göra när du ställs inför deltagare med psykiska problem?

Hur skapar du som cirkelledare en lärande miljö där alla kan känna sig välkomna?

Är det bra/inte bra att du delar med dig av dina egna livserfarenheter?

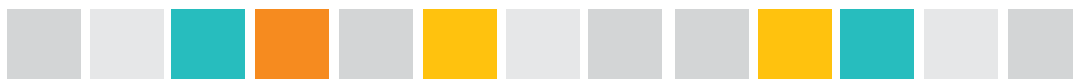
Tema 2: Nätverk

"Man väntar på olika sätt", förklarar en ung man från Libanon. Väntan upplevs annorlunda när man först kommit än när det gått en tid, och när väntan dragit ut så långt på tiden så att man förlorat hoppet." (Ur Mellan hopp och förtvivlan)

Det är viktigt för asylsökande att få tillgång till nya hållbara nätverk. En av studieförbundens styrkor är de breda förankringen i föreningslivet och möjligheten till deltagarstyrt lärande. Att få möjlighet att utveckla och dela intressen har stor betydelse för deltagarens psykiska hälsa. Hur kan du som cirkelledare inspirera deltagarna till andra aktiviteter?

Fundera över folkbildningens uppgift som brobyggare till det svenska samhället. Vad kan/behöver/bör studiecirkelledare bidra med?

Kom med tre förslag på aktiviteter som folkbildningen skulle kunna erbjuda asylsökande utanför cirkeln.

Vad kommer att finnas kvar när cirkeln är slut?
Vad kan du som cirkelledare göra för att följa upp cirkeln?

Diskutera gärna i smågrupper.

Tema 3: Deltagarfokus

"Jag hoppas att jag snart ska kunna börja skämta på svenska, för att visa vem jag verkligen är." (Cirkeldeltagare, Studieförbunden)

Det sista temat har ett mer flexibelt innehåll. Kanske behövs det en fördjupning i helgrupp av de första diskussionerna. Alternativt finns här tre förslag på ämnesområden. I referensmaterialet finns förslag på material hur det är att söka asyl och vilka regler som gäller.

Förslag på teman:

- a) Asylkunskap b) Deltagarstyrt innehåll c) Cirkeldemokrati
- d) Villkoren för jämställdhet e) Att ordna studiebesök

Diskutera gärna i smågrupper först och avsluta i helgrupp.

Hur använder jag som cirkelledare min kunskap om flyktingar i världen?

Hur ser jag på tillämpningen folkbildningens metodik i asylcirklar?

Vilka studiebesök kan vara en tillgång för deltagarna i asylcirklar?

Referenser

Flyktingbarometern, intervjustudie med asylsökande i 16 kommuner.
www.miklo.se/rapporter/miklo_flyktingbarometern_resultatkvant_20160621.pdf

Checklista för ett gott mottagande av asylsökande barn i familj, Rädda Barnen

<https://www.raddabarnen.se/Documents/vad-vi-gor/sverige/barn-pa-flykt/Checklista%20of%C3%B6r%20gott%20mottagande%20av%20asyls%C3%B6kande%20barn%20i%20familj.pdf>

Hjälptelefoner

0200-77 88 20 är numret till Rädda Barnens hjälptelefon. Hit kan nyanlända barn och unga ringa och få svar på sina frågor och stöd på arabiska, dari och engelska. Barnen kan vara anonyma och samtalet är gratis. Telefonlinjen är öppen varje dag 15-18.

020-786 786 är numret till Rädda Barnens anonyma föräldratelefon.
www.rb.se

020-505050 är numret till Nationella kvinnofridslinjen. www.kvinnofridslinjen.se

Psykisk hälsa

Film: Ny satsning på asylsökande och nyanländas hälsa (hösten 2015) 1:42 minuter

<https://vimeo.com/142171653>

Uppdrag psykisk hälsa, SKL (material för bland annat ledare)

<http://www.uppdragpsykiskhalsa.se/halsaisverige>

Samhällsinformation

Om Sverige

Hemsida med länsstyrelsernas samlade information till nyanlända. Finns på arabiska, dari, engelska, franska, persiska, ryska, somaliska, spanska, svenska, tigrinja.

<https://www.informationsverige.se/Svenska/Samhalle/Sidor/Samh%C3%A4llsorientering.aspx>

Information från Sveriges Kommuner och landsting om t.ex. boende, hälsovård, skola.

<http://skl.se/integrationsocialomsorg/asylochflyktingmottagandeintegration.998.html>

LÄS- OCH LÄNK TIPS

Från ansökan till beslut. Migrationsverket.

Bildspel med korta texter: Vid gränsen; Söka asyl; Beslut om avvisning med omedelbar verkställighet; Prövningen; Migrationsverkets beslut; Överklagande; Domstolens beslut.

<http://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Asylregler/Fran-ansokan-till-beslut.html>

Mottagande av asylsökande. Migrationsverket.

Bildspel med korta texter: Välja boende; Mottagande av barn; Ekonomisk hjälp; Asylsökandes rätt till vård; Förvar; Efter beslut.

<http://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/For-dig-som-ar-vuxen-och-har-sokt-asyl/Bildspel.html?state=view&skip=2&sv.url=12.5e83388f141c129ba63a638>

Så fungerar det att söka asyl. Migrationsverket

Broschyr för asylsökande barn med familj. Den finns på albanska, arabiska, bosniska/kroatiska/serbiska, engelska, somaliska, svenska. På dari och tigriska finns en liknande broschyr som riktar sig till ensamkommande flyktingbarn. I den svenska broschyren finns en förklarande ordlista som kan vara bra att ha.

<http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Fakta-om-migration/Informationsmaterial--blanketter.html>

Barn och unga

Tips till dig som möter barn som flytt till Sverige; Rädda Barnen.

Fyra filmer, 3-6 minuter: Barns behov av trygghet; Barns behov av goda relationer; Att hantera svåra känslor; Psykologer berättar bland annat om vad ett trauma är.

<https://www.raddabarnen.se/vad-vi-gor/barn-pa-flykt/ankomsten-till-nytt-land/bemota-barn-pa-flykt/>

FN:s barnkonvention, UNICEF

<https://unicef.se/barnkonventionen>

Nätverket för barnkonventionen

<http://barnkonventionen.se/fns-konvention-for-barns-rattigheter/>

Ny kunskap och kontakt

Att leda studiecirklar med asylsökande

STUDIEFÖRBUNDE

Värderingar

Rättigheter och fördjupning

.....

Ett material för cirkelledare i svenska och samhälle

Den tredje och sista cirkelträffen tittar närmare på hur det svenska samhället fungerar för asylsökande i dag. Vad betyder ord som "integration", "etablering" och tillgänglighet i praktiken? Hur använder du din kunskap som cirkelledare i mötet med människor från andra kulturer och erfarenheter? Har cirkeln bidragit till din förståelse av rollen som cirkelledare?

INNEHÅLL

Tema 1: Människovärde

Kultur, tradition och religion är viktiga kunskapsområden inom folkbildningen. Människors olika livsvillkor, livsstil, förväntningar och åsikter kan vara utgångspunkter för det första temat. Det är bra om gruppen gemensamt diskuterar igenom vilken inriktning som passar bäst under den första timmens samtal.

Tema 2: Rättigheter i teori och praktik

I det andra temat finns tre olika diskussionsteman eftersom rubriken omfattar många frågeställningar. Vilken genomslagskraft har internationella konventioner för asylsökandes situation under väntetiden? Fungerar svenska lagar som ett skydd och stöd. Kan språkproblem och tolkbrist påverka kvaliteten på vård och rätt till förskola och skola?

Tema 3: Fördjupning

Som ledare för asylcirkel konfronteras du med synsätt och åsikter som kan kännas främmande för dig själv. Därför är det viktigt att fundera på sina egna värderingar och förväntningar. Att försöka bli klar över sitt eget förhållningssätt. Inte för att övertyga eller förändra andra utan för att, med respekt för andra, vara trygg i sig själv i gruppen.

LÄSTIPS: Mänskliga rättigheter. Regeringens webbplats.

<http://www.manskligarattigheter.se/sv/manskliga-rattigheter-i-sverige>

RADIOTIPS: Det handlar om människovärdet (UR 2009) 18:34 minuter. <http://ur-skola.se/Produkter/152982-Rasismens-historia-Det-handlar-om-manniskovardet>

INLEDNING Uppföljning av andra cirkelträffen. Vad har deltagarna funderat på sedan förra gången? Behöver diskussionen följas upp? Var det något som ni inte hann med? Gör en runda om tankar och frågor. Har ni inte tidigare diskuterat att göra ett studiebesök för gruppen, kan det vara bra att göra det nu.

Tema 1: Människovärde

”Att inte begripa vad jag hörde, att inte kunna besvara och kommunicera upplevde jag som ett stort handikapp. Jag – som behärskade arabiska, engelska, franska och italienska – reducerades plötsligt till en som inte kunde tala med andra – en nolla.”
(Sonja Sherefay i boken Förälder i det mångkulturella Sverige)

Ett sätt att närma sig frågor som det kan finnas många åsikter om är att försöka bestämma vad begreppen verkligen betyder för dig. Hur används orden praktiskt? Finns det skillnader i gruppen?

Är människovärde och solidaritet två ord som hör ihop? På vilket sätt påverkar de/inte/varandra?

Påverkar orden ditt arbete om cirkelledare?

Går det att skilja på främlingsfientlighet och rasism? Hur?

Vilka kan konsekvenserna av främlingsfientlighet bli för asylsökande i dag?

Tema 2: Rättigheter i teori och praktik

”Varken som ungdom eller kvinna har man några rättigheter i mitt hemland. Man räknas inte som en människa. Inte i familjen och inte i samhället.”
(Flicka, kom som ensam flyktingbarn när hon var 14 år, ur Starkare än du tror, Myndigheten för skolutveckling)

De demokratiska spelregler som styr vårt samhälle gäller inte med självklarhet alla. Demokratin praktiseras inte alltid på lika villkor för människor utan och med uppehållstillstånd. 2016 fattade riksdagen beslut om flera lagändringar som påverkar asylsökande. Lagarna begränsar bland annat möjligheterna att få uppehållstillstånd, återförenas med familjen samt i vissa fall rätten till boende och ersättning. Länkar finns i referenslistan.

Diskutera gärna i smågrupper.

Internationella konventioner. Hur tillämpas mänskliga rättigheter för asylsökande? Följs t.ex. FN:s barnkonvention och FN:s konvention om mänskliga rättigheter? På vilket sätt?

Svensk lagstiftning. Uppfattas svenska lagar som skydd eller hot av asylsökande, t.ex. Socialtjänstlagen och anti-agalagen? Varför?

Vård och omsorg. Vilka politiska och ekonomiska avväganden styr asylsökandes rätt till vård och omsorg?

Tema 3: Fördjupning

”Vi försöker ge pojkarna nya synvinklar och perspektiv utifrån de perspektiv som vi har som vuxna män. Vidga deras vyer helt enkelt. Det viktiga är ju att de tänker till. Inte att vi talar om hur det ska vara.” (Lärare i Rinkeby utanför Stockholm)

Det sista temat har ett mer flexibelt innehåll. Nu avslutas cirkeln och det kan vara bra att sammanfatta vad som varit viktigast under cirkeln för dig som cirkelledare. Alternativt finns här tre förslag på ämnesområden som tar frågor om demokrati som utgångspunkt.

Förslag på ämnesområden: a) Könroller, tradition och kultur, b) Ensamkommande barns utsatthet c) Organisations-, yttrande- och religionsfrihet d) Integration – för vem? e) Språkets som dörröppnare

Diskutera gärna i smågrupper först och avsluta i helgrupp.

- Blir du provocerad om du konfronteras med andra åsikter, traditioner och religionsuppfattningar? Hur hanterar du det som cirkelledare?
- Vad tar du med dig från den här cirkeln i möten och samtal med asylsökande i studiecirklar?

Lagar och regelverk

Nya lagar 2016

<http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nya-lagar-2016.html>

Lagar och förordningar – ensamkommande barn och ungdomar

<http://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Om-ensamkommande-barn-och-ungdomar/Lagar-och-forordningar.html>

Mänskliga rättigheter

Mänskliga rättigheter. Regeringens webbplats.

<http://www.manskligarattigheter.se/sv/manskliga-rattigheter-i-sverige>

Vägen mot kvinnofrid (svt)

<http://www.svt.se/nyheter/vagen-mot-kvinnofrid>

FNs barnkonvention

UNICEF

<https://unicef.se/barnkonventionen>

Nätverket för barnkonventionen

<http://barnkonventionen.se/fns-konvention-for-barns-rattigheter/>

Förälder i det mångkulturella Sverige. Utmaningar och möjligheter
(2011) Sonja Sherefay

